

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

Plats och tid Årholmen, 2021-01-20, klockan 08:15-13:20

Beslutande Anne Kolni (M)
Peter Kristensson (C)
Inger Heimburger (S) tjänstgörande ersättare för Magnus Bylin
Els-Marie Ragnar (FO)
Anders Tenghede (V)

Övriga deltagare Se sidan 2

Utsets att justera Els-Marie Ragnar

Justeringens plats och tid Digital justering
Måndag 25 januari 2021 15:00

Sekreterare ..... Paragraf 1-22
Sofia Vass

Ordförande .....
Anne Kolni

Justerare .....
Els-Marie Ragnar

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Miljö och Byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum 2021-01-20

Datum för anslags uppsättande 2021-01-26
§§ 1-22Datum för anslags nedtagande 2021-02-16
§§ 1-22

Förvaringsplats för protokollet Miljö- och byggnadsnämndens expedition, Henån

.....
Sofia Vass

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

Övriga deltagare:

Simon Sällström, sektorchef miljö och bygg

Ulrika Marklund, miljöchef §§ 1-15

Hans Blohm, st räddningschef § 2

Peter Lanzén (L), ej tjänstgörande ersättare

Tommy Eriksson (M), ej tjänstgörande ersättare

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

§ 1

MBN/2021:1

Fastställande av dagordning

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

- fastställa dagordningen med följande ändringar och tillägg:

Tillägg:

Punkt 3b Redogörelse för pågående arbete med kulturmiljöprogram

2016:1021

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

§ 2

MBN/2020:1989

Prövning av sotningstaxa 2020

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att:

1. Anta reviderad sotningstaxa 2020
  2. Tidigare antagna sotningstaxor samtidigt upphör att gälla
-

Sammanfattning av ärendet

Orust kommun tillämpar avtalet om sotningsindex enligt Svenska kommunförbundets cirkulär 2002:82. SKL uppräknar årligen sotningsindex. Uppräkningen grundar sig på avtalet om median lön för sotare mellan Sveriges Skorstensfejares Riksförbund och Svenska kommunalarbetarförbundet, och dels Konsumentprisindex för 12-månaders förändring i februari.

Bedömning

Orust kommun följer enligt avtal SKL:s sotningsindex

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-12-11
SKRs cirkulär sotningstaxa 2020
Uppräkning av sotningstaxa 2020

Beslutet skickas till

Orust räddningstjänst
OKFS

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

§ 3

MBN/2021:33

Information om miljötilståndet i vattendrag på Orust, inom ramen för Bohusbäckprogrammet

Beslut

Miljö och byggnadsnämnden beslutar att

- notera informationen och att lägga densamma till handlingarna.

Bakgrund

Orust kommun deltar inom det s.k. ”Bohusbäckprogrammet” med provtagning av närsalter (fosfor/kväve). Provtagningsprogrammet som startades 1988 ingår som ett delprogram inom länsstyrelsens regionala övervakning. Länsstyrelsens rapport ”Kväve och fosfor i kustmynnande vattendrag” – utvärdering av halter och transporter i Västra Götalands län 1988-2014.

I Orust kommun ingår åarna Varekilsån, Henån, Klevaån, Hagaån som provtas 5-6 ggr per år. Miljöanalysen ansluter till såväl nationella miljömål/regionala-/kommunala miljömål och i första hand målen – ingen övergödning/levande vattendrag och sjöar. Miljötilståndet i vattendragen påverkar lokalt recipientsituationen och även kustmiljön (miljötilståndet i havet).

Vattendragens status vad gäller totalfosfor (Tot-P), utgår från ursprunglig belastning och indelas efter avvikelse från detta värde i hög-god-måttlig-otillfredsställande och dålig status.

Miljöenheten har 2018 kompletterat informationen om vattendragens status genom att medverka i länsstyrelsens rapport ”Kiselalger i Västra Götalands län 2017”- en undersökning av 60 vattendragslokaler. Det innebär att utöver de fyra ordinarie lokalerna i närsaltsprogrammet ingår ytterligare 5 st. åar på västra och södra Orust. Kiselalger är goda miljöindikatorer på både förurning/övergödning och används för att bedöma dessa miljöproblem i vattendragen.

Totalkvävehalterna visar inte på avtagande halter. Resultaten utifrån trendanalys för tot-N visar för Henån och Hagaån relativt konstanta halter under en lång period. Varekilsån visar på en tydlig minskning. Klevaån visar på motsvarande tydlig ökning. Eftersom det i nuläget saknas en miljö kvalitetsnorm för totalkväve i vattendrag, så redovisas enbart analyserna, medelvärden samt trend för vattendragen.

Såväl kiselalger som totalkväve styrker vattendragens klassificering och åtgärds mål för totalfosfor. Åtgärds målet för vattenförekomsterna kommer på längre sikt att även omfatta totalkväve. Utvärderingen för klassificering och åtgärds mål utgår därför från vattendragens totalfosforhalter

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

Utvärdering

Kommunens åtgärdsarbete med förbättring av enskilda avlopp har varit en väsentligt bidragande faktor för att kunna minska totalfosforhalterna till vattendragen. Kommunen arbetar nu även vidare med andra åtgärder för att minska växtnäringsläckaget till vattendragen. Det är inte möjligt att framöver uppnå sänkta fosforhalter enbart med åtgärder för enskilda avlopp.

Totalfosforhalterna i vattendragen har under längre tid varit minskande från 1988/1990 fram till 2020. Korttidstrenden visar dock på lite varierande resultat.

Senare års mätningar i vattendragen från 2018 har en större variation på grund av att mätningarna numer sker 4-5 ggr istället för varje månad.

Mätningarna skall därför främst tolkas med trendanalys. Enstaka mätresultat kan påverka medelvärdet betydande eftersom analyserna begränsats till färre mätningar. Detta syns tydligt i det nu sammanställda resultatet.

För att fördjupa analysen har data för de 4 vattendragen även separerats på vinter- respektive sommarvärden.

Bedömning

Miljöenheten redovisar en nulägesanalys ”Miljötillstånd och status för totalfosfor, (Tot-P) i Orust vattendrag 1988-2020 samt jämförelser med periodanalyser och sommar-/vintervärden.

Medelvärdes- och trendanalyser enligt bilagor för respektive vattendrag.

Slutsatserna är att:

För vattendragen Klevaån och Henån så är trenden en ökande totalfosforhalt och då särskilt gäller det för sommarvärden.

Det gäller delvis också för Hagaån med en marginell ökning, men det gäller då enbart sommarvärden. För Varekilsån gäller en minskande trend för vintervärden och relativt oförändrade värden sommartid.

Resultatet av mätningarna under 2019-2020 visar en negativ trend med ökande totalfosforhalter i 3 av vattendragen, särskilt Henån. Negativt är samtidigt att halterna ökar under sommarperioden, särskilt som avloppens inverkan är mer betydande denna tid än under vinterperioden.

Målvärdet är nyckeltalet som i det korta perspektivet vara minst bakgrunden x 2 (Länsstyrelsens rapport från 2017). Nyckeltalet (målvärdet) uppfylls inte i denna redovisning.

Trenden påverkas samtidigt av enstaka analystoppar som får ett förhållandevis stort genomslag i jämförelse med provtagningar/medelvärden tidigare år. Antalet provtagningar har halverats från 2018.

Det finns goda förutsättningar med ett åtgärdsarbete på lite längre sikt att kunna uppnå god status (max 46 µg/l, Tot-P), för vattendragen Klevaån och Henån).

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

Varekilsån bedöms med ett något längre perspektiv kunna uppnå måttlig status och senare även god status.

Betydligt svårare kommer det att vara för att kunna uppnå god status för Hagaån. Det skulle innebära mer än en halvering av nuvarande fosforhalt och det kommer att ta tid. Åtgärder krävs av annat slag än enbart avloppsförbättringar.

Beslutet/digital rapport skickas till

- Ledamöterna i MBN

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

§ 4

MBN/2016:1021

Redogörelse för pågående arbete med Kulturmiljöprogram

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

- Lägga informationen om utredningen till handlingarna.
-

Sammanfattning av ärendet

Orust kommun har som avsikt att ta fram ett nytt kunskapsunderlag för kommunens kulturmiljöer genom ett nytt kulturmiljöprogram. Programmet utgör en del av arbetet med en ny översiktsplan. Arbetet är planerat att utföras under år 2019/2020. Framtagande av nytt kulturmiljöprogram är förankrat genom politiska beslut, dels genom kommunfullmäktiges beslut 2018-05-02 KS/2018:494, samt beslut i miljö- och byggnadsnämnden MBN/2016:1021.

Sedan nuvarande kulturmiljöprogram antogs 1994 har en rad förändringar skett av den byggda miljön samtidigt som värderingarna förskjutits av vilka värden kulturmiljöerna besitter. Kommunens kulturmiljövärden behöver därför analyseras och värderas för att kunna utgöra beslutsunderlag för kommande detaljplaner, bygglovsprövningar mm. Ett framtagande av ett nytt kulturmiljöprogram bedöms nödvändigt. Programmet ska också användas som information och rådgivning till kommuninvånare, fastighetsägare och besökare. Kommunen eftersträvar att arbeta fram ett samtida kulturmiljöprogram med målet att det skall bli nåbart på ett enkelt sätt såväl för kommuninvånare som berörda fastighetsägare och att det därför skall finnas utlagt på webben. Ett digitalt kulturmiljöprogram skapar också förutsättningar för att hålla dokumentet levande där tillägg, fördjupningar m.m. kan integreras kontinuerligt.

Projektets omfattning;

- Förstudie och framtagande av lämplig kulturmiljöprofil för kommunen samt indelning av programmets olika arbetskedan i etapper.
- Exempelinventeringar för att hitta en bra metodik för fortsatt inventeringsarbete.
- Kulturmiljöprogram i digitalt format.
- Digitalt kartunderlag och inventeringar kopplat till Esri ArcGIS online, baserat på Arcmap med tillägg i form av Storymap.
- Framtagande av broschyr; "Vård och underhåll av äldre bebyggelse på Orust".
- Registrering av inventering i Bebyggelseregistret RAÄ.

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

Arbetet med nytt kulturmiljöprogram går nu in i sitt slutskede. Bohusläns museum har varit den upphandlade konsult som anlitats för uppdraget. Slutgiltig leverans för uppdraget har skett och redovisas vid nämndens sammanträde. Materialet är uppdelat i fem olika dokument:

- Del 1 Historik
- Del 2 Miljöer, beskrivning av och rekommendationer
- Del 3 Klimatpåverkan
- Del 4 Kulturmiljöstrategi
- Rådgivningsbroschyr för kulturhistoriska byggnader och miljöer

Materialet kommer att arbetas in den nya översiktsplanen som beräknas kunna antas 2023. Fram till dess kommer materialet att publiceras på kommunens hemsida samt internt i PDF-format. Del 1-3 samt rådgivningsbroschyr kommer inte att antas politiskt, utan är ett oberoende kunskapsunderlag. Syftet är att alla berörda (handläggare, tjänstemän, fastighetsägare, hantverkare m.fl.) har tillgång till samma material och kunskapsunderlag. Framtagande av ett nytt kulturmiljöprogram innebär inte att det skett några ytterligare restriktioner eller inskränkningar för varken byggnader eller miljöer, utan syftet är att förtydliga det lagskydd som redan finns.

Del 4, Kulturmiljöstrategi kommer att arbetas vidare med under hösten 2020, med syftet att nå ett politiskt antagande av kommunstyrelsen under 2021.

Orust kommun har blivit beviljade ett bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer från länsstyrelsen. Kulturmiljöprogram är ett exempel på ett sätt att sprida kunskap om miljöer och byggnader. Det som återstår för att erhålla hela bidraget är en redovisning av samt rapportskrivning för utfört arbete.

Arbetet med ett nytt kulturmiljöprogram utförs i samarbete mellan Sektor Miljö och Bygg och förvaltningsområdet för samhällsutveckling.

Utfört arbete under 2020

- Fortsatt samarbete, workshops med hembygdsföreningar, hembygdsförbund, ”Allt berättar historia”.
Pga. rådande situation med covid-19 har dessa samarbeten skjutits på framtiden. Det material som hembygdsföreningar och hembygdsförbund bidrar med kommer istället att kunna tillgängliggöras i samband med ny översiktsplan.
- Kulturmiljöstrategi, samordning med kommunens övriga strategiska dokument och profiler. Presentationer för plan-KSAU vid två tillfällen under året. Fortsatt arbete under höst 2020, för politiskt antagande under 2021.
- Broschyr för kulturhistorisk bebyggelse
- Avslutande inventeringar i fält
- Sammanställning av material

Miljö- och byggnadsnämnden

2021-01-20

Beslutet skickas till

Sektor miljö och bygg

Sektor samhällsutveckling

Bohusläns museum

Dessutom behandlade miljö- och byggnadsnämnden 3 miljöärenden, ett strandskydd, fyra förhandsbesked, sju bygglov och tre övriga ärenden.